

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/310/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

49/2015. (II. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. május 15-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2014. május 15-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amelyben az alábbiakat adta elő.

a) 2014. április 30-án a P* Rendőrőrs több tagja – akik közül az egyiket a panaszos személyesen ismeri, családja évek óta „perben és haragban áll” vele – megjelent a P* * út 12-14. számú ingatlan előtt, és ott bejelentés, ill. bemutatkozás nélkül fotózni kezdte a panaszos családjának tulajdonában álló gépjárművet. A rendőrök nem közölték, hogy rendőri intézkedés zajlik, mindössze azt mondták a ház tulajdonosának, hogy lakossági bejelentésre érkeztek ki, és el fogják szállítani a járművet. A panaszos megjegyzi, hogy a rendőrök nem használtak megkülönböztető jelzést.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

2014. május 14-én délután 16 és 17 óra között szintén megjelentek a rendőrök a * szám, a panaszos háza előtt. Ez alkalommal azonban megkeresés, vagy bejelentés nélkül jöttek, a panaszost egy ismerőse értesítette az intézkedésről. A panaszos édesanyjával együtt kiment az udvarra, ahol azt látták, hogy gépjárműüket ismét fényképezik, videózzák, erre azonban a rendőrök nem kértek ill. kaptak engedélyt. A panaszos megkérdezte, miben segíthet nekik, de válasz nem érkezett. A panaszos meglátása szerint az intézkedő rendőrök eljárása sérti személyiségi jogait, jó hírnévhez való jogát, mert nagy feltűnéssel jártak el.

A panaszos kéri az ügy kivizsgálását, valamint az érintett rendőr leszerelését. Elmondása szerint az évek óta tartó rendőri zaklatás miatt családja egészségi állapota is megromlott. Álláspontja szerint a járőrök diszkriminatív módon intézkednek, mivel mással szemben hasonló szabályszegés miatt nem tettek feljelentést. Kéri továbbá, hogy a Testület vizsgálja felül a Pétervására, Szabadság téren felállított két fix kamera működésének jogszerűségét is.

A panaszos panaszához 5 db fényképfelvételt is csatolt, amelyből 4 képen a szolgálati gépjármű és az intézkedő rendőrök, az ötödiken pedig egy, az út szélén parkoló * típusú gépjármű látható.

A panaszos a Testület által 2014. május 28-án érkeztetett levelében panaszát aláírásával is megerősítette.

b) A panaszos 2014. június 23-ai e-mailjéhez további 5 fényképet csatolt, amelyen különböző gépjárművek szabálytalan parkolása látható. A panaszos postai úton megküldött továbbá DVD-n egy közel 50 perces videofelvételt, amelyen P* vezetve mások által elkövetett szabályszegéseket rögzített. Ezen videofelvétel ismertetésétől – tekintettel arra, hogy az ügy szempontjából nem releváns – a Testület eltekint.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az * Rendőrkapitányság vezetője 2014. augusztus 14-én kelt levelében az alábbi tájékoztatást adta a Testületnek az ügyvel kapcsolatban.

Mindkét, a panaszos által sérelmezett esetben feljelentés készült, az április 30-ai intézkedést követően a rendőrség állapította meg a jármű tulajdonosát, akivel szemben feljelentést tettek, a május 14-én pedig ismeretlen elkövetővel szemben indítottak eljárást.

A panaszossal szemben rendőri intézkedés egyik esetben sem történt, a járőrök szolgálatuk ellátása közben észlelték a szabálytalanul parkoló gépkocsit, ezért a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdés alapján intézkedtek. Mindkét esetben a szabálysértés elkövetésének rögzítése érdekében készült fényképfelvétel, video azonban nem készült. Lakossági bejelentés egyik alkalommal sem történt.

2014. április 30-án az intézkedő K.A. r. zászlós (a továbbiakban: K. r. zls.) megkérdezte a kerítésen belül tartózkodó panaszostól, tudja-e, kié az érintett gépkocsi, amelyre a panaszos nemmel felelt. Az ingatlan területére a r. zls. nem lépett be. Tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben a gyalogos forgalom akadályozása továbbra is fennáll, kénytelen lesz a járművet elszállíttatni. Rádiótechnikai probléma miatt a r. zls. nem tudta megállapítani a jármű tulajdonosának adatait, ezért a prioritás érdekében a helyszínről távozott, majd néhány perc múlva visszatérve azt tapasztalta, hogy a forgalmi akadály megszűnt, ezért a gépkocsi elszállíttatásától eltekintett. Mivel intézkedést egyik esetben sem fogantatosítottak, a rendőrök nem tettek eleget az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A panaszos kérdést egyik esetben sem intézett feléjük, így tájékoztatást sem adtak a számára. Április 30-án három, május 14-én négy rendőr volt jelen a szabálysértés észlelésekor. Megkülönböztető fényjelzést május 14-én használtak.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint K. r. zls. 10 éve szolgál a rendőrszolgálaton, ez idő alatt két alkalommal intézkedett a panaszossal szemben.

2) A 10010/12287/2014. id. sz. feljelentés szerint 2014. április 30-án K. r. zls. 14 óra 15 perckor B* irányából P* út irányába közlekedett, amikor észlelte, hogy egy zöldes színű, * gépjármű szabálytalanul, a gyalogjárda fölé benyúlva parkol a * szám előtt. A r. zls. az út jobb szélére lehúzódt, majd gyalogosan a gépjárműhöz ment, és megkísérelte felkutatni annak tulajdonosát. A járműről és a helyszínről fényképfelvételeket készített.

Eközben az ingatlan udvarán megjelent a panaszos, aki az intézkedés jogszerűségét megkérdőjelezte, majd kérdésre válaszolva elmondta, nem tudja, kinek a tulajdonában áll a gépkocsi. A panaszos megjegyezte: „Mi van, nincs jobb dolgok? Nincs elég hely? Fotózzad csak, majd én is lefotózlak, aztán jöhetsz az ügyészségre, majd ott találkozunk!” Ezt követően a panaszos a lakásba bement. A rendőrkapitányság mellékelte az esetről készült fényképfelvételeket is.

3) A 10010/13571/2014. id. számú feljelentés szerint az intézkedő rendőrök (K. r. zls. ekkor nem volt jelen) 2014. május 14-én 15 óra 34 perckor a T* szám előtti szakaszon azt tapasztalták, hogy az ingatlan előtti árok felett lévő hídon szabálytalanul, a gyalogosjárdát teljes szélességben elfoglaló módon parkol egy gépjármű. A rendőrök az esetről fényképfelvételeket készítettek, majd a nyilvántartásból megállapították, hogy az üzembentartó a panaszos. Az intézkedés befejezését követően a szemben lévő ingatlan udvarán megjelent az intézkedő rendőr által személyesen ismert panaszos, aki hangosan kritizálni kezdte az intézkedést. Közölte, hogy a gépkocsival édesanyját szállította korábban, arról azonban nem nyilatkozott, hogy ő állt meg szabálytalanul. Ezt követően a járműhöz ment, kulccsal kinyitotta, kivett belőle egy fényképezőgépet, és ezt a távolodó rendőrök felé fordította, feltehetőleg fényképfelvételeket készített. Az intézkedő rendőr megjegyzi, a jármű szélvédőjének bal első részében volt elhelyezve egy mozgáskorlátozott igazolvány, erről fényképet is készítettek a rendőrök, ez azonban nem jogosítja fel a tulajdonosát a szabálytalan várakozásra. A rendőrkapitányság mellékelte az esetről készült fényképfelvételeket is.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt értékelte, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Tekintettel arra, hogy a fentiek alapján a Testület feladata a rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálata, nem vizsgálhatta, hogy miért csak a panaszossal szemben indítottak szabálysértési eljárást, hasonló esetekben – a panaszos tudomása szerint – mással szemben miért nem. Nem tartozik továbbá a hatáskörébe annak vizsgálata sem, hogy jogszerűen állították-e fel a községben a térfigyelő kamerákat, tekintve, hogy ezzel összefüggésben a panaszos jogsérelmet nem fogalmazott meg. A Testület felhívja a figyelmet, hogy nincs lehetősége az érintett rendőrök leszerelésére sem.

A Testület hatáskör hiányában nem vizsgálta a panasz azon részét sem, ami a megkülönböztető fényjelzés használatának elmaradására vonatkozott, mivel az a panaszos alapvető jogát nem érintette. A panaszos az intézkedés idején elmondása szerint a kertjében állt, a szolgálati gépjármű pedig – ahogyan azt a panaszos által csatolt felvételek is bizonyítják – az út másik oldalán, az útpadkára lehúzódkva parkolt. Életére, testi épségére tehát veszélyt nem jelenthetett a megkülönböztető fényjelzés használatának mellőzése.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos sérelmezte, hogy mindkét alkalommal a hozzájárulása nélkül készítettek fénykép- ill. videofelvételt a gépjárművéről.

A rendőrség a felvételkészítéssel kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy az intézkedő rendőrök mindkét esetben szolgálatuk ellátása közben észlelték a szabálytalanul parkoló gépkocsit, ezért az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján intézkedtek, és a szabálysértés elkövetésének rögzítése érdekében fényképfelvételt készítettek. Videofelvétel egyik esetben sem készült. A rendőrség a hivatkozott felvételeket a Testületnek megküldte.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése biztosítja a rendőrség számára azt a lehetőséget, hogy a célhoz kötöttség elvét tiszteletben tartva felvételt készítsen „a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről”. A hivatkozott szakasz (6) bekezdése ad eligazítást abban a kérdésben, hogy mely törvényes célokra használhatóak fel a rendőrségi felvételek: az „csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel”.

Egyértelmű, hogy a felvételek készítése során ezen célokra, továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info. tv.) 4. §-ában foglalt célhoz kötöttség – alkalmasság, feltétlen szükségesség, arányosság – elvére figyelemmel kell eljárni. Ez következik az Rtv. 11. § (1) bekezdéséből, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait *a törvényes előírásoknak* megfelelően teljesíteni. A felvételkészítés, mint rendőri intézkedés kapcsán érvényesül ezen túlmenően az Rtv. 15. §-a is („a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”), amely szintén a törvényes céllal arányos rendőri tevékenység követelményét tételezi.

A Testület álláspontja szerint a panaszos gépkocsijáról készített felvételek megfeleltek az Rtv. 42.§-ban meghatározott előírásoknak, mivel azok a szabálysértéssel összefüggésben, kizárólag az érintett gépkocsiról és annak környezetéről készültek a felvételek.

Tekintettel tehát a fentiekre, hogy a Testület álláspontja szerint a felvételkészítéssel nem sérült a panaszos személyes adatokhoz fűződő joga.

3) A panaszos a 2014. április 30-ai eset kapcsán sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök bejelentés, illetve bemutatkozás nélkül jártak el.

A rendőrség tájékoztatása szerint az eljáró rendőrök – mivel a panaszossal szemben intézkedést nem foganatosítottak – nem tettek eleget az Rtv. 20. § (2) bekezdésben foglalt

kötelezettségüknek. A rendőrségi iratok szerint az intézkedő rendőr mindössze megkísérelte felkutatni a gépjármű tulajdonosát, és e körben a panaszost is megkérdezte, tudja-e, kinek a tulajdonában áll a jármű. A panaszos a kérdésre nemmel felelt.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben tanúsított rendőrségi fellépés az Rtv. 32. § szerinti felvilágosítás kérésnek minősül. A hivatkozott jogszabályhely szerint „a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.” Mivel a felvilágosítás kérés rendőri intézkedésnek minősül, az eljáró rendőrnek kötelessége lett volna az Rtv. 20. §-ában foglaltaknak eleget tenni.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A két előadás megegyezett abban, hogy a r. ftörm. valóban nem mutatkozott be, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak nem tett eleget. A rendőri jelentés ennek okaként arra hivatkozott, hogy intézkedés nem történt, továbbá a panaszos és az eljáró rendőr régebről ismerték egymást.

A Testület meglátása szerint nem életszerű egy egyszerű, a gépkocsi tulajdonosának kilétére vonatkozó rendőri kérdésfeltevésnél az intézkedés tényének és céljának további részletezése, mivel a kérdés az intézkedés célját (a tulajdonos felkutatását) már magában foglalja, így annak elmaradása miatt a Testület álláspontja szerint alapjogsérelem nem valósult meg.

A Testület álláspontja szerint ugyanakkor a bemutatkozás elmulasztásának valóban lehet alapjogi relevanciája, mivel ez adott esetben a panaszos panaszjogának gyakorlását utóbb

megnehezíthette volna, ezért alkalmas volt arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg. Ugyanakkor a Testület figyelemmel a panaszos és a rendőr korábbi ismeretségre vonatkozó, egybehangzó előadására, illetve arra a tényre, hogy a panaszbeadványában a panaszos név szerint megjelölte az intézkedő rendőrt, a bemutatkozás elmaradását a jelen esetben nem minősítette olyan mulasztásnak, ami a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét okozta volna.

Mindezek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem állapította meg.

IV.

A Testület álláspontja szerint jogszerűen készítették fényképfelvételt az intézkedő rendőrök a panaszos gépkocsijáról, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sem a bemutatkozás elmaradása miatt.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést foganatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag